

Dag kunstenaars, familie en vrienden,

Van harte gefeliciteerd met deze fantastische tentoonstelling. Hij is werkelijk prachtig en het was een feest om hem in te richten.

Het is de zevende editie; bij elke editie zeg ik 'dit is de beste'. Nu denken jullie dat ik dat nu ook ga zeggen: en dat is ook zo, het is by far de mooiste tot nu toe.

En waarom? Jullie worden telkens beter. Zo simpel is het. Het is een even indrukwekkende als prikkelende tentoonstelling geworden. Net zo gelaagd en gevarieerd als het begrip 'Europa' zelf. Gepresenteerd in een topmuseum!

De tentoonstelling is op een bijzonder manier ontstaan. In maart hadden we 3200 digitaal ingezonden kunstwerken. De jury's kozen 15 werken direct voor de beeldentuin in Heino/Wijhe en 1000 kunstwerken voor in de Van Gendhallen.

In die enorme hallen werden de werken opgesteld, met elk een nummer van 1 tot 1000. Daaruit kozen de jury's anoniem 235 kunstwerken. Hangend aan bouwrekken of staand op geïmproviseerde podia moest het werken zich onderscheiden. In een ruimte waar ooit stoommachines gebouwd werden, stond nu de kunst op stoom. En hoe.

Er zijn meer dan 1000 stemmen geteld. Alles anoniem, want het gaat in eerste plaats om de kunst en niet om de status van de kunstenaar.

En zo gebeurde het uiteindelijk dat jouw kunstwerknummer in onze administratie bijvoorbeeld veranderde van 883 in 211. Want het werk hoorde bij de 250 kozen werken voor *Europa ZomerExpo 2019!*

Te zien in de Heino/Wijhe in de beeldentuin, in het kasteel tussen de collectie, in de tuinzaal en hier in Zwolle, in de Wolk. Schilderijen, beelden, foto's: er is van alles én er zijn vijf bijzondere films, die je niet mag missen.

Wat we hier zien, is bijzonder. Het werk toont soms intuïtief, soms beredeneerd, wat Europa kan zijn. En als je je zo tussen al die Europese werken begeeft – wij zijn er de afgelopen weken in ondergedompeld – realiseer je hoe sterk een beeld is ten opzichte van woorden. We praten veel over Europa. Maar deze tentoonstelling laat het *zien*. Dat is de kracht van het beeld. En ik stel me zo voor, als ik Europa niet zou kennen en ik zie deze tentoonstelling, dan komt zo'n beetje alles langs.

Nationaliteiten, grenzen, instituten, landschappen, mensen, portretten, bouwwerken, samenwerking, politiek, en ga zo maar door.

In deze tentoonstelling is voor ieder wat wils. Ernstige werken, maar ook met humor.

Ik zou alle werken hier wel kunnen stuk voor stuk willen benoemen, dat kan niet, maar eentje licht ik er uit. Op de vierde verdieping lacht één werk je letterlijk tegemoet. Ha ha ha, het bestaat uit 1851 lachgaspatronen. *Universally speaking, (...) De humor ligt op straat*. Een geweldig beeld. Het is een werk van Marcel de Wit.

Alle werken zijn in de tentoonstelling door een samenloop van omstandigheden bij elkaar gekomen, ze komen elkaar tegen en gaan een relatie met elkaar aan.

Dat is het mooie van dit project. ZomerExpo, dat in 2011 begon, gaat over onverwachte ontmoetingen in de kunst.

ArtWorlds is het project gestart met als doel de beeldende kunst toegankelijk te maken. Er is zóveel kunst, en zijn zóveel kunstenaars en zóveel smaken. In ZomerExpo is die rijkdom zichtbaar.

De ZomerExpo is een traditie. Vroeger jaarlijks, nu om de twee jaar. En ik hoop dat dat zo blijft. Maar die traditie niet vanzelfsprekend.

Voordat elke editie er staat, en de mensen zich kunnen aanmelden, schrijven wij opnieuw een plan om subsidies te kunnen aanvragen.

We beschrijven keer op keer WAAROM we ZomerExpo organiseren. En we moeten keer op keer verantwoorden dat de tentoonstelling, waarvan we niet weten wie de deelnemende kunstenaars zullen zijn, er toe doet.

Tja, nou hierom. Juist omdat we niet weten wie de kunstenaars zijn. Juist omdat we niet werken met een passend publiek. Juist omdat kunst het enige in onze tijd is, waar we géén grip op hebben. Dat is nou net de crux en de kracht van ZomerExpo. En het spreekt zo veel mensen aan. Dus over twee jaar dolgraag nog een ZomerExpo.

Onze dank geldt de Van Gendhallen en de vele partners die ZomerExpo 2019 hebben mogelijk gemaakt: VSBfonds, Fonds voor Cultuurparticipatie, Rabobank, sponsors. PMS voor de website en de stemmodule.

En daarbij wil ik mijn partner Carolien van der Riet danken die zich naast de financiën op een grandioze manier ontfermde over alle beelden, Marie Baarspul voor de ondersteuning in de teksten en het

meeschrijven aan alle aanvragen, Eva Haasnoot die alle vragen van de kunstenaars beantwoordt, Hilko Visser voor de fotografie.

Alle vrijwilligers van de Van Gendhallen, Antoinette en Guillaume. En het team van Museum de Fundatie, in het bijzonder voor het ophangen van alle werken en grandioze pr. En tot slot. Een mini-catalogus waar alle werken in staan, dank daarvoor aan *See All This*, Nicole Ex, Sarah Knigge en Joost Galema.

Enfin, ZomerExpo is een uniek samenwerkingsproject met als resultaat een prachtige tentoonstelling, waar nota bene alles ook nog te koop is!

Carlien Oudes, directeur Stichting ArtWorlds, 25 mei 2019